

Положення

про порядок підготовки та складання кандидатських іспитів

Кандидатські іспити є складовою частиною атестації науково-педагогічних та наукових кадрів, їх складання є обов'язковим для присудження наукового ступеня кандидата наук.

Кандидатські іспити складаються з філософії, іноземної мови та спеціальності.

Кандидатський іспит з іноземної мови може складатися з англійської, німецької, іспанської, італійської, французької мов.

Кандидатські іспити з *іноземної мови* та *філософії*, складаються за **типовими програмами**, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Кандидатський іспит зі спеціальності складається за двома програмами: *типовою*, затвердженою Міністерством освіти і науки України і *додатковою*, яка розробляється і затверджується відповідною кафедрою. *Додаткова програма* повинна включати нові розділи відповідної наукової спеціальності, питання, пов'язані з напрямком досліджень аспіранта (здобувача), враховувати останні досягнення у відповідній галузі науки та містити список найновішої наукової літератури (за останніх 5 років).

Кандидатський іспит зі спеціальності повинен виявити рівень теоретичної та професійної підготовки здобувача наукового ступеня, знання загальних концепцій, основних теоретичних та практичних проблем, історію формування та розвитку даної галузі науки, виявити обізнаність у науковій літературі, включаючи періодичні видання, та володіння сучасними методами наукових досліджень. Здобувач повинен показати знання сучасного стану проблем та перспектив розвитку відповідної галузі науки, актуальність, новизну та практичне значення досліджень за темою дисертації. За рішенням комісії іспит, в залежності від обсягу матеріалу, може проводитись у два етапи з виставленням загальної оцінки.

При відсутності в університеті типової програми з відповідної спеціальності прийом кандидатського іспиту не допускається.

Університет має право приймати кандидатські іспити тільки за тими спеціальностями, за якими в університеті відкрита аспірантура або функціонують спеціалізовані вчені ради.

Здобувач, який має вищу освіту зі спеціальності, що не відповідає галузі науки, з якої підготовлена дисертаційна робота, на підставі рішення відповідної спеціалізованої вченої ради складає додаткові кандидатський іспит із наукової спеціальності відповідної галузі наук. Комісії для прийому кандидатських іспитів з кожної дисципліни призначаються керівником ВНЗ у складі голови і не менше двох членів з числа кваліфікованих науково-педагогічних і наукових працівників, докторів та кандидатів наук.

До складу комісії зі спеціальності повинно входити не менше трьох фахівців, два з яких мають бути докторами наук, третій - кандидатом наук з цієї спеціальності.

З метою об'єктивної оцінки знань здобувача при формуванні комісій для прийому кандидатських іспитів зі спеціальності Міністерством освіти і науки та ВАК України

рекомендовано обмежувати участь наукових керівників аспірантів, а також розширювати склад комісій у випадку, коли науковий керівник входить до її складу, до 5 фахівців, переважно з числа докторів наук.

Комісія з філософії повинна включати не менше двох викладачів, один з яких повинен бути доктором філософських наук, а інші можуть бути кандидатами філософських наук.

В комісію з іноземної мови включаються викладачі кафедр іноземних мов, а також викладачі спеціальних кафедр, які мають науковий ступінь з тієї галузі науки, до якої відноситься за спеціальністю дисертаційна робота аспіранта (здобувача), і вільно володіють відповідною іноземною мовою. До спеціальних кафедр відносяться ті, профіль педагогічної та науково - дослідної діяльності яких повністю або в основному відповідає профілю дисертаційної роботи аспіранта (здобувача).

Кандидатські іспити за рішенням комісій проводяться з використанням екзаменаційних білетів, або за переліком екзаменаційних питань, розроблених за типовою програмою профілюючою кафедрою та затверджених вченою радою інституту.

Для підготовки до відповіді аспірант (**здобувач**) використовує **екзаменаційні** листки, що зберігаються після іспиту протягом року.

Рівень знань здобувача оцінюється за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

При складанні кандидатського іспиту зі спеціальності позитивна оцінка ставиться у тому випадку, якщо аспірант (здобувач) виявив глибокі знання у межах основної програми. Якщо хоч одне з двох - трьох запитань, поставлених аспіранту (здобувачу) за цією програмою, не одержують належного висвітлення, то аспірант (здобувач) отримує незадовільну оцінку та іспит припиняється. Оцінки "відмінно" та "добре" ставляться тільки у випадку вичерпних відповідей на запитання як за основною, так і додатковою програмою.

На кожного аспіранта (здобувача) комісією заповнюється протокол кандидатського іспиту. До протоколу вносяться прізвища тільки тих членів комісії, які були присутні на іспитах з обов'язковим зазначенням їх наукового ступеня, вченого звання, посади, шифру і назви спеціальності за діючою номенклатурою наукових працівників (шифр і назва спеціальності вказується тільки у протоколі кандидатського іспиту зі спеціальності).

Протоколи іспитів разом з екзаменаційними листками подаються головою комісії у відділ докторантури і аспірантури для реєстрації та затвердження ректором у день прийому іспиту і зберігаються впродовж десяти років.

Допуск аспірантів та здобувачів до кандидатських іспитів на кожну сесію здійснюється наказом ректора. У випадку неприбуття здобувача на іспит з поважних причин він може бути допущений ректором до складання іспиту протягом поточної сесії.

В разі отримання здобувачем незадовільної оцінки повторне складання іспиту в поточну сесію не дозволяється. Рішення комісії може бути оскаржене здобувачем в терміни, встановлені приймальною комісією.

Кандидатські іспити приймаються організовано два рази на рік у вигляді сесій: Терміни проведення сесій встановлюються керівником вищого навчального закладу, де приймаються кандидатські іспити. У разі подання здобувачем до спеціалізованої вченої ради дисертації до захисту кандидатський іспит може бути прийнятий поза сесією.

До складання кандидатських іспитів допускаються аспіранти та здобувачі, прикріплені до кафедр університету за наказом.

Запис на кандидатські іспити здійснюється у відділі докторантури і аспірантури згідно з поданими **заявами**.

Для здобувачів, що прикріплюються до аспірантури університету тільки з **метою складання кандидатських іспитів**, крім *заяви*, подаються наступні документи:

- Копія диплома про вищу освіту
 - Копія додатку до диплома
 - Копія паспорта (1, 2 стор., сторінки реєстрації)
 - Копія ідентифікаційного коду
 - Витяг з рішення Вченої ради ВНЗ, наукової установи, де виконується дисертаційна робота)
- (Документи мають бути завірені і подаються особисто).

Умовою допуску до складання кандидатського іспиту з філософії є своєчасне виконання реферату, що, за перевіркою, отримав позитивну оцінку. Рекомендації щодо написання реферату та їх орієнтовна тематика розроблені кафедрою філософії (див. Програму) Реферат має бути зданий на кафедрі для перевірки не пізніше 10 днів до початку екзаменаційної сесії. Аспіранти та здобувачі доповідають основний зміст реферату під час складання кандидатського іспиту.

З метою підготовки до кандидатського іспиту щорічно за встановленим розкладом для аспірантів та здобувачів читаються оглядові лекції, проводяться індивідуальні консультації.

Про складання кандидатських іспитів за заявою здобувача видається посвідчення встановленої форми. За місцем складання останнього іспиту посвідчення про складання попередніх іспитів замінюються на єдине.

Відповідальність за дотримання вимог встановленого порядку прийому кандидатських іспитів несе голова відповідної комісії зі складання кандидатського іспиту та адміністрація університету.

Роботу комісій з прийому кандидатських іспитів контролює Міністерство освіти та Вища Атестаційна комісія України, а також адміністрація університету. Іспити, що прийняті з порушеннями вимог Положення, вважаються недійсними.

Положення про порядок підготовки та складання кандидатських іспитів в Київському університеті імені Бориса Грінченка розроблено на основі [Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів" від 01.03.1999 №309](#).